

Linnéuniversitetet
351 95 Växjö

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
asa.rurling@hsv.se
BESLUT

2010-03-26
Reg.nr 83-5013-09

Ansökan om fortsatt tillstånd att använda alternativt urval till samtliga platser på Programmet för inredning och butikskommunikation samt tillstånd att använda alternativt urval till samtliga platser på fristående kurser i design

Ärendet

Växjö universitet ansökte i september 2009 om fortsatt tillstånd att använda alternativt urval till samtliga platser på Programmet för inredning och butikskommunikation vid Linnéuniversitetet från och med höstterminen 2010. Ansökan omfattade även tillstånd att få använda alternativt urval till de fristående kurserna Design, teckning för tillämpad konst (7,5 hp); Design, färg för tillämpad konst (7,5 hp); Produktdesign, textiltryck och mönster (7,5 hp); Produktdesign, verktyg och redskap (7,5 hp); Grafisk produktion och publikationer I (7,5 hp); Grafisk produktion och publikationer II (7,5 hp); samt Inredningsarkitektur, rum och möbler (7,5 hp).

När det gäller de fristående kurserna, har Högskoleverket konstaterat att tillstånd endast behövs för följande kurser:

- Design, teckning för tillämpad konst (7,5 hp),
- Design, färg för tillämpad konst (7,5 hp),
- Produktdesign, textiltryck och mönster (7,5 hp) och
- Grafisk produktion och publikationer I (7,5 hp) eftersom de vänder sig till nybörjare på högskolan. För övriga kurser ställs krav på tidigare studier inom högskolan och de vänder sig därmed inte till nybörjare, även om de är på grundnivå.

Uppföljning av tidigare urval

Universitetet har inte redovisat några resultat från uppföljningar av det alternativa urvalet, dvs. studenternas prestationer, ev. studieavbrott och studieuppehåll. Universitetet konstaterar dock att de sökandes grundläggande färdigheter utvecklas markant under utbildningen.

Lärosätets beskrivning av urvalsinstrumentet

Programmet för inredning och butikskommunikation

Som underlag för urvalet till programmet används dels inskickade arbetsprover, dels intervju. Det slutliga urvalet baseras på den sammanvägda bedömningen av arbetsprover och resultat på intervjun.

Bedömning av arbetsprover

Den sökande ska i arbetsprover visa visuellt tänkande och förmåga att visuellt med hjälp av både texter och bilder gestalta och artikulera idéer som kan vara relevanta för designarbete. I gestaltande inbegrips såväl tyst som artikerad kunskap som på ett kreativt sätt förmår visualisera idéer och resultat av dessa idéer i två- eller tredimensionell produkter samt miljöer och rum. För bedömning av arbetsproverna finns en bedömargrupp som består av minst en designlärare och en konstnär, två studenter och programansvarig. I en första fas gallras de bästa och sämsta arbetena bort. De bästa är de som uppfyller omdömet ”outstanding” (20 poäng), de sämsta är de som bedöms sakna de beskrivna färdigheterna. Därefter följer ytterligare en gallring bland arbetsproverna och de klassificeras då i kategorierna ”konventionell” (15 poäng), ”ojämn” (10 poäng) samt uppfyller ej kraven (5 poäng).

”Outstanding”: den sökande har genomfört alla uppgifter med en personlig prägel efter egen tolkning. Rangordnas efter graden av kontrastverkan och helheten.

Konventionell: den sökande har genomfört alla uppgifter enligt anvisning; de lägger samma värde i allt och överarbetar bilderna. Rangordnas efter graden av kontrastverkan och helheten.

Ojämn: alla uppgifter är inte lösta eller bara delvis, vissa uppgifter bättre än andra. Rangordnas efter graden av kontrastverkan och helheten.

Uppfyller ej kraven: de har löst uppgifterna men har för lite kunskap om gestaltning så de kan använda kunskap om konstnärliga tekniker rätt. Rangordnas efter graden av kontrastverkan och helheten.

Obehöriga: de har inte löst uppgifterna och har ingen kunskap om konstnärliga tekniker. Rangordnas efter graden av kontrastverkan och helheten.

Intervju

Sökande med 20p, 15p, 10p, i undantag några 5p, kallas till intervju. Intervjun varar i 20 minuter och genomförs av bedömargruppen. Syftet med intervjun är att bedömargruppen ska bilda sig en uppfattning av den sökandes förhållningssätt till designyrket och motivation till programmet. Bedömargruppen avser även att bilda sig en uppfattning om studentens övriga kompetenser och förmåga att hantera gestaltande uppgifter. Slutligen försöker bedömargruppen identifiera eventuella andra formella kompetenser eller praktiska färdigheter hos den sökande. Bedömargruppen diskuterar de sökande och avgör ifall den sökande ska behålla sin position i rangordningen eller om han/hon ska komma högre upp respektive längre ner i

rangordningen. Antingen behåller sökanden sin plats eller går upp allt ner från sin position. Sökande med 5p kan bli reserver eller förlora sina poäng och bli rangordnad som obehörig.

Fristående kurser

Urvalet till de fristående kurserna inom design baseras på bedömning av arbetsproverna. Sökanden skall skicka bilder på original av egna arbeten samt 5 stycken bilder på människor och produkter i PDF format för att underlätta hanteringen.

För sökande till tecknings-, färg- eller mönsterkursen bedöms ”tekniken”, dvs. om den sökande på ett adekvat sätt har använt blyerts, kol, gouache (täckande färg), akvarell (transparenta färger) samt komposition, dvs. kontrastverkan, helhet och övriga gestaltlagar.

För kurser inom grafisk design bedöms förutom ovan nämnda tekniker den sökandens förmåga att arbeta med typografi och layout enligt samma principer, dvs. komposition, kontrastverkan, helhet och övriga gestalt lagar.

Högskoleverkets bedömning

Av Högskoleverkets vägledning för ansökningar om alternativt urval framgår att verket kan, om det finns särskilda skäl, bevilja att ett alternativt urval används till högst 50 procent av platserna, inklusive den tredjedel av platserna som lärosätena själva beslutar om från och med höstterminen 2008. Om det är uppenbart att betyg och högskoleprov inte är lämpliga urvalsinstrument, kan Högskoleverket bevilja att alternativt urval används till 100 procent av platserna. Högskoleverkets har tidigare gjort bedömningen att Programmet för inredning och butikskommunikation är av sådan karaktär att det kan motivera ett alternativt urval till samtliga platser. Även de fristående kurserna bedöms vara av sådan karaktär att det motiverar ett alternativt urval till samtliga platser.

Linnéuniversitetet (Växjö universitet) har tidigare använt sig av alternativt urval, men inte redovisat något resultat från uppföljningar. Universitetet anger också att de för närvarande arbetar med att förfinas de kriterier som används vid bedömning av arbetsprov och intervju. Högskoleverket anser att det är viktigt att universitetet förtydligar vad som ska bedömas i arbetsprov och intervju och vilka kriterier som används för att bedöma detta. Det ska vara tydligt för de sökande i samband med att de söker till det aktuella programmet och de berörda kurserna.

Universitetet anger att de sökande som får 5 poäng i bedömningen av arbetsprovet bedöms som ”obehöriga” och att de kan ”förlora sin poäng och bli rangordnad som obehörig”. Ett urval görs bland de behöriga sökande då det finns fler behöriga sökande än utbildningsplatser. Det innebär att samtliga som bedömts som behöriga ska ingå i urvalet och därmed rangordnas. Ansökan om tillstånd gäller endast för urval och inte för bedömning av behörighet.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar enligt högskoleförordningen 7 kap. 15 § att Linnéuniversitetet till Programmet för inredning och butikskommunikation samt de fristående kurserna

- Design, teckning för tillämpad konst (7,5 hp),
- Design, färg för tillämpad konst (7,5 hp),
- Produktdesign, textiltryck och mönster (7,5 hp) och
- Grafisk produktion och publikationer I (7,5 hp)

får använda ett alternativt urval enligt ovan till samtliga platser.

Tillståndet gäller för antagningen för höstterminen 2010. Därefter ska Linnéuniversitetet inkomma med en uppföljning av det alternativa urvalet. Uppföljningen ska innehålla uppgifter om antal sökande respektive antagna, prestationer för tidigare antagna via detta urvalsförfarande och ev. studieavbrott och studieuppehåll i gruppen. Linnéuniversitetet ska även inkomma med en specificering av de kompetenser och färdigheter som bedöms och hur bedömningen går till, dvs. vilka kriterier som används för att bedöma i vilken grad en sökande har en viss förmåga, kompetens eller färdighet. Uppföljningen och övrigt underlag ska vara Högskoleverket till handa senast den 30 oktober 2010. I samband med denna rapport kan högskolan ansöka om fortsatt tillstånd.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av Åsa Rurling, utredare.

Leif Strandberg

Åsa Rurling